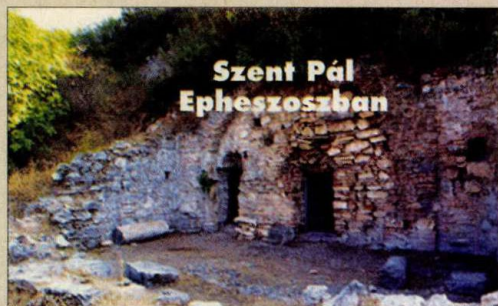

**Szent Pál
Epheszoszban**

hány útján elkísérte Szent Pált, később Antiochiában, a mai Antakya-ban halt meg.

A Szent Pál és Szent Tekla ábrázolás a VI. században készült. A XI. századig azután több festményt is fes-

Atörökországi Epheszosz közelében lévő Szent Pál-barlangban talált korai keresztény falfestményeket nemrégiben restauráltak.

A barlang, amelynek egy elzárt részét 1906-ban fedezték fel, egészen a közelmúltig a zarándokok kedvelt állomása volt. Egy, a múlt század elején kibontott hosszú folyosó egy 2,5 méter magas, 15 x 2 méteres szikla-terembe vezet, amelyet a barlangba vágtak bele. A folyosóba két beugrót vájtak, amely koromtól feketéllett. A folyosón vakolatrétegek voltak.

Karl Herold, az Osztrák Régészeti Intézet munkatársa, az epheszoszi ásatások vezetője, a vakolatrétegek alatt falfestményekre bukkant, amelyek Máriát, Szent Pált és Szent Teklát ábrázolták. Némelyikük közelében feliratokat is találtak, amelyeknek többsége

Máriához, Szent Pálhoz, Jézushoz és Istenhez címzett fohász volt.

Tarsusi Szent Pál négyszer látogatott Rómába 44 és 62 között, hogy terjessze a keresztény tanokat. Utazásai során Anatólián keresztül haladva kétszer megállt Epheszoszban. Szent Pál negyedik látogatása során, Rómában gyilkolták meg. Szent Tekla, aki né-

tettek a két eredeti mellé. Ekkor kerültek fel a feliratok is. Később a helyet kápolnává alakították, és kedvelt keresztény zarándokhely lett.

(Archaeology Magazine)

Sienai remekmű a törmelék alatt

Egy XIII. századi rendkívüli freskósorozatra bukkantak a sienai főkatedrális oratóriuma alatt. A képek, amelyeknek élénk színei még jól látszanak, 180 négyzetméternyi falfelületen az Ó- és az Újtestamentumból ábrázolnak jeleneteket.

A lelet – amelyről a szakértők azt állítják, hogy egyértelmű bizonyítéka annak a feltevésnek, hogy Siena Róma és As-

sisi mellett a modern festészet megszületésének harmadik központja volt – véletlenül került elő. A közönség elől elzárt részen az idők folyamán a kőtörmelék majdnem a plafonig halmozódott, ezért elkezdték ezeket elhordani. A freskókat ekkor pillantották meg.

Szakértők szerint a törmelék megóvta a freskók állapotát, de miután ezektől megtisztították a területet, a friss levegő ártott a képeknek. Máris pereg a festék a falról.

A falfestmények 1270-ben készültek, ez pedig azt jelenti, hogy nem lehet Duccio di Buoninsegna műve, akit pedig Siena első nagy festőművészeinek tekintenek, Duccio 1270-ben ugyanis még csak 15 éves volt. Valószínűleg egy ma már ismeretlen, umbriai művész vagy inkább művészek munkája. Mindazonáltal a felfedezés olyan nagy jelentőségű a sienai művészet egészében, hogy 2003 márciusáig elhalasztották Duccio műveinek küszöbön álló nagyszabású kiállítását. Duccio Sienában ugyanazt képviselte, amit Giotto Assisiban: az összekötő láncszemet a bizánci és a modern festészet között.

Alessandro Bagnoli művészettörténész szerint, aki a freskó restaurálását irányítja, még bukkannhatnak falképekre a katedrálisban. A most előkerült falképeken az ismeretlen művészek Ádámotól és Évától kezdve Krisztus feltámadásáig ábrázoltak jeleneteket az Ó- és az Újtestamentumból.

(The Telegraph)

Tükhé Bacchus-templomból

Az izraeli Shoham keleti részén bizánci templomra bukkantak. Geometriai alakokkal és növényekkel díszített, színes mozaikpadlója szinte teljes épségben megmaradt. A felületesen lerakott mozaikpadlón az átriumban egy felirat olvasható, amely leírja, hogy a templomot Szent Bacchus tiszteletének szentelték. A feltárók egy 70 centiméter átmérőjű márványmedalliont is találtak, amelyen Tükhé (Fortuna), a szerencse ókori görög istennője látható fején a városfalat, mint koronát viselve. Bőszegszarut tartó jobb kezét három karperec díszíti,

